AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURACAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50 voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,20.
Un anuncio di 1 te 7 regel fl. 0,50, cada regel mas fl. 0,07½.

AAN H. M. EMMA

VORSTIN VAN WALDECK-PYRMONT,

KONINGIN-REGENTES DER NEDERLANDEN.

2 AUGUSTUS 1896.

Heil U, doorluchte Vrouw, wier lot eens was verbonden
Aan dat van Neerlands Vorst in ras vervlogen stonden!
Heil U, die nog in 't licht van koningsluister blinkt,
Terwijl heel Nederlands lied voor zijn vorstinne klinkt.

Hoe heerlijk is uw glans van *vorsten*-majesteit!
Maar schooner is uw kroon van *moeder*-waardigheid.
Te zeetlen op een troon benijdt men op deez' aard,
Doch tevens moeder zijn, is meer dan tronen waard.

Een *koningin* gebiedt, — een *moeder* kan slechts minnen;
De een' spreidt naar buiten glans,—de moeder gloeit van binnen;
Een koninginnekroon is vaak een doornenkrans,—
Het moederhart is rijk, al derft het elken glans.

Gelukkig gij, Vorstin, die beide waardigheden
In u vereenen moogt; gij die in jong verleden
Aan Willems zijde troonde en hem en Nederland
Een koningsdochter gaaft als liefdesonderpand.

Heil U, o Koningin der schoone Nederlanden,
Gebiedster van een volk, dat met de teerste banden
Aan U verbonden is! — Maar heil U, duizendmaal;
Wijl 't moederschap U siert bij vorstelijken praal!

En *welk* een kind noemt U zijn rijkste vreugdebronne!
't Is Wilhelmien, de maagd, die als een gouden zonne
Uit U als uit een zee hoogheerelijk verrijst
En die uw volk om strijd als Neerlands hope prijst!

Gij schut met moederzorg heur maagdelijke schreden;
Gij leidt haar aan uw hand niet enkel door het heden,
Maar 't schitterende licht der toekomst te gemoet,
Waar grootheid en geluk van verre uw kind begroet.

Ook van onz' rots, gebeukt door onvermoeibre baren,
Klinkt heden 't zegelied van uw bewonderaren:
o God, omstraal' uw liefde onze edele Vorstin,
Opdat nog jaren blink' haar kroon en moedermin.

M. V. ZWIJSEN,
R. C. pr.

Curaçao, Aug. 1896.

EL CRONISTA.

Daar is onder ons iemand opgestaan, die meent met een enkelen bijlslag een eeuwenouden eik te kunnen vellen. Wat zeg ik: met een bijlslag? Neen, met een pennestreek! Wie is die wonderdoener, die zulk een werk bestaat? Zijn naam noemt hij niet. Blijkbaar bevreesd voor den eigen bal, dien hij gekaatst heeft, spant hij er een ver verwijderd Spaansch schrijver: *Ramón Chies* voor. Zoo mij ooit iets tegengevallen is, dan is het de vrij goed gestyleerde nonsens van dien mijnheer, dien ik de twijfelachtige eer had te ontmoeten in "El Cronista" van 20 Juli jl.

Ik wist al veel van de biecht; ik wist, dat het geen pleizierige zaak is te biechte te gaan; maar ik wist ook, dat Christus ze juist niet voor ons pleizier heeft ingesteld. Ik wist, dat de biecht eene vernedering is, maar ook, dat Christus gezegd heeft: die zich vernedert, zal verheven worden. Ik wist, dat ze door alle eeuwen heen beschouwd is als eene redplank voor den armen dobberenden schipbreukeling,— als eene heilzame zalf voor de wonden der ziel, als een bad van Siloë, een Jordaan, waar alle kwalen, zelfs de melaatschheid der ziel, genezen worden. Ik wist, dat al wat groot en edel, heilig en geleerd was en is in de H. Kerk de biecht beschouwt als iets verhevens en heiligs, doch ziet, daar komt me een Spaansch veelschrijver, met de stoute bewering voor den dag: dat alles is niet zoo, maar juist het tegendeel. De biecht is niet door Christus ingesteld, zoo orakelt ZEd:— ze is verre van eene leerschool der deugd, ze is eene leerschool der ondeugd.

Het spijt me een verslag van den inhoud van het onsamenhangend ding te hebben moeten geven, dat zich nog wel gestoken heeft in den vorm van een zalvenden brief aan eene moeder. Die zachte omhulling doet me denken aan de wollen schaapsvacht, waarin zich naar het Evangelie, ook de wolf wel eens steekt.

't Is kluchtig om te zien tot welke onlogische redeneeringen de schrijver zijn toevlucht neemt. Een enkel staaltje, dat aantoont, hoe volslagen zijn gebrek aan logica is: Christus heeft de biecht niet ingesteld, want (en hier wordt alle aandacht gevraagd) de Hervorming der 16e eeuw, die de zaken tot hare eerste volmaaktheid terugbracht, heeft de biecht verworpen; dus heeft Christus ze niet ingesteld. Wilt ge nu eens eene redeneering zien, die daarmede volkomen overeenstemt? Hoor dan: Deze man heeft in zijne jeugd geen zwart haar gehad; want toen hij op lateren leeftijd een pruik nam, heeft hij er een genomen van blond haar, dus heeft hij in zijn jeugd geen zwart haar gehad. Ziedaar volkomen dezelfde redeneering. Kan het dwazer? En dan willen zulke lieden zich nog beroepen en beroemen op philosophische ontwikkeling! Ze zijn niet eens in staat twee denkbeelden behoorlijk aan elkander te knoopen. Met zulke middelen tracht men de eeuwenoude muren omver te werpen, die de Kerk met hare Sacramenten omgeven. Wat zijn die middelen? Pogingen van een kind, dat met zwakke vuist eene hechte muur omver tracht te slaan. Och arm, het verwondt wel zijn handje, maar de de muur staat en beweegt niet.

Kent misschien "El Cronista" het Berlijnsche spotblad "*Kladderatatsch*"? Ik zal alles niet goedkeuren, wat die spotter zoo al levert, maar eenige jaren geleden stond er eene prent in, voorstellend den Kolossus Bismarck zich gereedmakend om met een ontzaggelijk Krupp-kanon eene oude kerk, blijkbaar de Katholieke Kerk, te beschieten. Oogenschijnlijk moest bij de eerste ontbrandingen de heele bouw van de aarde verdwijnen. Doch zie, daar komt de duivel achter Bismarck aan, trekt hem bij zijn jas en zegt: "Och, Bismarckie, wat "ga je beginnen? Met datzelfde "werk ben ik al 1800 jaar bezig en 't "is mij niet gelukt. Denk jij, dat je "beter slagen zult, dan ik?"

Zoo iets als Bismarck bestaat ook de Heer Ramón Chies en degenen, die hem zoo gulle gastvrijheid verleenen. Meenen ze dan werkelijk, dat ze daarmede de Katholieke Kerk en hare Sacramenten zullen afbreken? Och armen, de Kerk zal er nog wel staan, als gij reeds lang vergeten zijt. Toen die Kerk maar een klein vonkje was, heeft men ze niet uit kunnen dooven, zelfs niet in het bloed van millioenen martelaren, zou men dat nú kunnen, nu zij een brand is, die de heele wereld overdekt, en wiens vlammen zijn doorgedrongen tot in de uiterste schuilhoeken der aarde? Ja wel, zoo beweert "El Cronista", ik zal het eens probeeren. En waarlijk, hij komt aandragen, ja raad eens waarmee? Met een paar druppelen inkt, waarmede hij schrijft: de biecht is een leerschool der ondeugd. Neen, beste Cronista, al verandert gij ook de Caraïbische Zee in inkt, en al maakt ge van al het staal, dat er in Noord- en Zuid-Amerika gevonden wordt, pennen, en al schrijft ge zoolang totdat die pennen versleten en die diepten uitgedroogd zijn, dan nóg zal het u niet gelukken de biecht in discrediet te brengen bij degenen, die ze kennen en waardeeren als eene instelling Gods.

En dan *als bewonderaar der zestiende-eeuwsche hervorming* durven beweren, dat de biecht een leerschool is der ondeugd! Foei, dat gaat toch al te ver! Eén van beiden: Ofwel de schrijver kent de biecht niet, ofwel hij kent den grondslag niet van heel de hervorming van Luther.

Ik zou haast denken, dat hij ze geen van beiden kent. Weet ge ook, waarde Cronista, dat de consequentie van Luthers leer is: *Zondigt flink, maar geloofd nog flinker.* Kan men zich nu iets immoreeler denken, dan zulk een leuze? Zet dat de deur niet open voor moord, ontucht, overspel en al den aankleve van dien? De Katholiek heeft ten minste in de biecht nog een teugel, ja zelfs eene geeselroede, hij wordt vermaand, vernederd, gestraft door de penitentie en boete; vandaar ook, dat in Holland en Duitschland Protestantsche familiën bij voorkeur Roomsche dienstboden nemen omdat, zoo zegt men, dezen genoodzaakt zijn, om te biechten; zij zullen dus minder stelen, minder dagdieven, enz. Hoe geheel anders echter is het met hen, die de biecht verwerpen en zich scharen onder de leuze: "Zondigt flink, maar geloofd nog flinker." Waar is bij hen de teugel?

Zij trachten te *gelooven* en daarmee is alles uit. *Moet* zoo iets de schromelijkste immoraliteit niet in de hand werken?

Het besluit zij: Waarde Cronista, hij die in een glazen huis zit, moet zoo wijs zijn niet met steenen te gooien naar een ander. Begrepen?

Het begripsvermogen van de Cronista schijnt anders zoo heel groot niet te zijn; in hetzelfde nummer toch beklaagt zich een bekende grootheid, (die zich wel verbergt, maar zich bij elk woord verraadt) over den toon, die tegenwoordig in de pers wordt aangeslagen. Goede Hemel, aan wie de schuld? Jaar in, jaar uit is in sommige bladen van de *grrrr..oote partij* eene taal gevoerd, die thuis hoorde in de achterbuurten, is het wonder dat zulk voorbeeld eenigszins aanstekelijk gewerkt heeft? Cronista, is uw begripsvermogen werkelijk niet groot genoeg, om in te zien dat, om anderen de les te lezen, men eerst in beoefening moet brengen, wat men leert? En is het niet geheel en al in strijd met den goeden toon, die in de pers heerschen moet, de geloofsovertuiging van het ⅞ der bevolking in het aangezicht te slaan door praatjes op te disschen gelijk aan die uit uw nummer 49 van 20 Juli 1896.

Misschien werpt men mij wel op, dat het ook tot den goeden toon behoort, te antwoorden in dezelfde taal, waarin men aangesproken wordt. Best mogelijk; maar men zal mij wel willen verontschuldigen, als ik de meening uitspreek, dat er aan de redactie ook wel leden verbonden zullen zijn, die de Hollandsche taal eenigermate verstaan, wat zeg ik? ze zelf weten te kneden tot vaerzen, die de spotlust van het lezend publiek in hooge mate hebben gaande gemaakt. Men denke slechts aan het bespottelijke gedicht op H. M. de Koningin, verleden jaar door de Cronista geleverd. Daarbij, en dit werpt wel het meeste gewicht in de schaal, wij leven hier in eene *Hollandsche* kolonie, de Amigoe di Curaçao is eene in het *Hollandsch* geredigeerde courant, en te zeer hebben wij het moederland lief dan dat wij hier op *Hollandschen* grond onze rechten zouden verdedigen in eene andere taal dan welke dat moederland ons heeft geleerd.

Indien wij ons lieten verleiden om de Cronista in het Spaansch te beantwoorden, dan zou het zijn, omdat wij vreesden de schoonheid der *Hollandsche* taal te bevlekken en hare reinheid te bezoedelen door in die taal een courant te bespreken, die bij voorkeur de Spaansche taal kiest, in haar oog als de meest geëigende— men zou zulks bijna met ernst beweren, gelet op de producten van een zekere pers in den laatsten tijd—tot het doen van schandelijke en aanstoot gevende verhalen, die spotten met alle begrip van fatsoen.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

De Gouverneur is verhinderd Zondag 2 Augustus a. s. bezoeken af te wachten.

De Adjudant van den Gouverneur,
VAN WINGEN.

FEUILLETON.

Un Mal Biage

Tabata na coeminzamentoe di luna di Maart 1804, i toer cos tabata munstra, koe porfin Napoleon a resolve di bai coe su troepa na Inglaterra pa caba coe su mas grandi enemigoe.

Un dia, ora general Herve, commandant di troepa di Bologne, a drenta su camber pa bai almuza, su adjudant Delin a drenta tambe.

"Bon dia, capitan," e general dici contentoe, "bo ta bini almuza coe mi? Anto bo ta bini net na ora. Ma pakiko", el a bisa, ora el a mira cara tristoe di su amigoe; "ta com bo ta weita tristoe asina? Kiko a socede?"

"General, mi ta berdaderamente un hende desgraciado," e adjudant a responde.

"Bo ta fadar di e lugar aki, no ta asina? Mes cos coe mi. Pa papia berdad, e bida, koe nos ta pasa aki, no ta tantoe gustoso, pero kiko mi kier haci. Napoleon kier asina i mi no por troca anto"

"General, te awor bo tabata semper tantoe bon pa mi koe mi ta risca pidi bo un bondad nobo, pero ..."

"Bam, bam, papia....Si mi por juda bo, lo mi no falta."

Ien di animo pa papia francamente, e capitan a drenta den camber di su general, pero awor coe ora a jega, koe el mester haci su pidimentoe toer animo a perde i sin bisa nada el a keda para mirando punta di su zapatoe.

"Ma papia anto! Kiko bo kier!" e general a grita despues di un momentoe.

"Lo mi perde toer kiko mi ta stima na mundoe, si...."

"Aha, nos a jega. Mi ta comprende."

I e general a coeminza harri cordialmente, sin munstra nada compasion coe e jonkman desgraciado, i esaki cordando koe e legria di su general lo haci, koe e ta scucha su pidimentoe mas lihe, a bisa awor:

"General un permit pa ocho dia, mi ta pidi."

"Un permit di ocho dia," e general a grita boelando for di su stoel. "Un permit di ocho dia", el a ripiti rabiar. "Bo ta bofon, capitan, bo sabi koe esai no ta posible. Mi ta admira mes, koe bo ta risca pidi mi tal cos. I sigur e permit mester sirbi pa bai Paris?"

"Si, general, e condeza ta warda mi aja."

"Zoo, i na Paris, camina ningun officier di troepa di Bologne por bai sin permit di promer consul. En berdad, hende koe ta verloofd ta haci di bez en cuando cos masjar stranjo. Si mi ta duna bo e permit, mi ta risca di haja un carta bon duroe di Napoleon. I corda kiko comandant di Paris lo bisa, kiko le corda, ora e ta mira bo na Paris."

Delin a haci uso di toer motiboe pa kita miedoe di su general, i alafin el a resolve di dunele e permit.

"Tende", e dici, "mi ta sinti manera e biage lo haci bo desgraciado. Corda bo bon, mientra ta tempoe ainda, podice lo bo gradici mi pa e bon consegoe." E capitan a responde, koe el a corda basta caba i koe awor, koe el a haja e permit ningun hende, ningun cos lo kitele for di su idea. E general anto a dunele permit i dici:

"Despues di ocho dia bo mester ta aki trobe; sea prudente i no bai ningun lugar camina bo por topa un amigoe of conocir, esai mi ta bisa na bo interes i di mi tambe. Bonjour anto, capitan, i Dios duna, koe bo biaga ta caba bon.

Dos ora despues capitan Delin tabata na camina di Paris.

Dia di 6 di Maart mainta diez ora e capitan a drenta Paris, el no a almuza ainda i el a resolve di bai come algo den un hotel cerca Palais Royal.

Conforme el a bai sinta na un mesa chikitoe, el a sinti un manoe ariba su schouder.

"Bo ta aki, Capitan?" un señor coe un mustasji grandi i jas blauw dici.

Delin a spanta: el a mira gefe di adjudantnan di commandant di Paris

"Mi a corda koe bo tabata na Bologne cerca bo general. Com bini bo aki?"

"Ajera mi tabata aja ainda, pero un cuestión di muchoe interés a haci mi bini aki. Keda almuza coe mi, anto lo mi conta bo."

"Bon, anto mi ta tende tambe algun nobo di Bologne, pasobra hopi tempoe mi no a tende nada di aja."

El a bai sinta, pero unbez el a lamanta trobe, diciendo, koe awor e ta corda koe e tabatin di haci un cos ainda i el a bai, prometiendo di bolbe lihe.

Capitan Delin no a pidi su superieur largoe pa keda, ma toch el a pidiele di no papia coe ningun hende koe e tabata na Paris. E gefe a corda un momentoe koe Delin a bai for di Bologne sin permit, pero e capitan a contele su conversacion coe su general i esai a contenta e gefe.

El a bai. Delin a almuza, a paga i a bai. E gefe no a bini mas.. E capitan no tabata leeuw ainda, ora un officier ta puntrele:

"Mi tin honor di papia coe Capitan Delin?"

"Si, mi mes, mi sabi kiko señor kier pero mi papelnan ta na orde i juist mi tabata bai cerca commandant pa munstra nan."

"Capitan, mi ta kere bo, ma aki. mi tin un carta, koe bo mester leza unbez."

"Un carta? Di kende?"

"Esai capitan lo mira."

E capitan a habri e carta. Gouverneur di Paris a scirbiele pa bai unbez coe e officier na Vincennes."

"Ma esai no por. Larga nos bai cerca Gouverneur."

"Pordon capitan. Nos mester unbez na Vincennes."

"Ma mi tin carta coe mi permit aki."

"Mi ta kere bo, ma nos *mester* bai."

"Ma kiko nos mester haci aja?"

"Mi no sabi, pero ora captan su concenci ta limpi, anto keda sosega i no teme."

Nan a toema un wagen i na camina Delin a haci hopi pregunta pa e sabi, pakiko nan mester bai Vincennes, pero e otro a bisa semper, koe e no tabata sabi nada. Ora nan a jega e officier a toema despedida i un sergeant a hiba Delin cerca commandant di e forti.

"Capitan, bon bini. Mi ta contentoe di por duna bo un bon nobo. Gouverneur di Paris a scohe bo pa president di *krijgsraad*, koe nos ta tene aworo. Ata toer papel koe lo splica bo toer cos."

E capitan a toema i leza e papel.

"Kiko, mester condena conde Féru!"

"Si, e mes. I Napoleon ta spera, koe capitan Delin lo haci su obligacion".

Nan a condená Féru pa moeri i tramerdia nan a haja Delin sin conocementoe ariba suelo den su camber. E conde Féru tabata roeman di e condeza coe cual e tabata verloofd.

Asina Napoleon a castiga nan koe a bai sin *su* permit for di nan troepa.

DE GOUVERNEUR
Heeft goedgevonden:

Te bepalen, dat de verjaardag van H. M. de Koningin-Weduwe Regentes, op Zondag den 2n. Augustus 1896 op de volgende wijze zal worden gevierd:

1°. Bij Zonsopgang zullen bij het vallen van een kanonschot van het fort Nassau, de vlaggen op de forten van dit eiland en op de schepen, welke binnen deze haven liggen, worden geheschen, terwijl zij met zonsondergang op een gelijk schot nedergehaald zullen worden;

2°. Gedurende den loop van den dag zal er van de Water- en Rifforten een saluut gedaan worden van honderd en één kanonschoten, welk saluut op de volgende wijze zal zijn verdeeld:
'smorgens om zes uur 33 schoten;
'smiddags 35 schoten; en
'snamiddags om 4 uur 33 schoten;
terwijl door Harer Majesteits Korvet "Alkmaar" zal worden gevlagd en gesalueerd overeenkomstig de daaromtrent bestaande reglementaire voorschriften;

3°. 's morgens om 11 uur zal er op Pietermaai, op het plein voor het Raadhuis, door de dienstdoende Stedelijke Schutterij en het Garnizoen groote parade gehouden worden, waarbij de Majoor Commandant der dienstdoende Stedelijke en Landelijke Schutterij het generaal Commando zal voeren;

4°. 's Morgens om 11½ uur zal de Gouverneur ten Raadhuize audientie verleenen aan autoriteiten, ambtenaren, officieren en particulieren;

5°. 's Avonds om 6½ ure zal op het plein voor het Gouvernementshuis door de militaire kapel eene muziekuitvoering gehouden worden;

6°. De tenue van den dag zal zijn de groote monteering met sjerp, voor zooverre deze tot de kleeding behoort;

7°. Voor zooverre de regelen van den dienst het toelaten en aan wie de commandant der troepen en van het garnizoen uit het oogpunt van discipline, het meent te mogen toestaan, zullen de gewone arrestanten worden ontslagen;

8°. Van Gouvernementswege zal aan het garnizoen en aan de équipage van Harer Majesteits Korvet "Alkmaar" eene genoegzame hoeveelheid versch rundvleesch worden verstrekt, terwijl daarenboven aan elken onderofficier van het garnizoen en der marine eene heele en aan de militairen en zeelieden van minderen rang eene halve flesch tafelwijn zal worden verstrekt.

Het Ned. paketvaartuig "Gouverneur van Heerdt" zal Dinsdag, den 4n., instede van Maandag den 3n. Augustus a. s. van hier naar Aruba vertrekken.

Lyst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Bernardo Henriquez, Julia Foolk, Luisa Look, Justina Prins, Adelaida Rodriquez, Virginia Martis, Matilda R. Gearda, Emilio Henriquez, J. I. Salas, Luis F. Rodriquez, José E. Barrena 2, Gras Irene.

Bestemd voor de Katholieke Missie in het Apostolisch Vicariaat van Curaçao arriveerden hier in den vroegen morgen van laatstleden Zondag, na eene voorspoedige reis met de *Prins Willem IV*, de Eerw. Paters Ambrosius Euwens uit het klooster van Rotterdam, en Gregorius Vuijlsteke uit het klooster van Huisen, beide Apostolische Missionarissen van de orde der Predikheeren.

Met hen kwamen ook aan de Zeer Eerw. Mère Vicaire van de Congregatie der Eerw. Zusters Franciscanessen te Roosendaal, die over eenigen tijd naar Holand terugkeert, de Zeer Eerw. Soeur Supérieure der Eerw. Zusters Franciscanessen te Paramaribo, die de Zeer Eerw. Mère Vicaire tot Suriname zal terugbegeleiden, alsmede één Zuster Dominicanes van de Congregatie der H. Catharina te Voorschoten, met bestemming naar Sint-Martin, en twee Zusters Franciscanessen van de Congregatie te Roosendaal, die zich hier op ons eiland aan het onderwijs zullen wijden.

Van harte roepen wij den Eerw. Paters- en Zusters- Missionarissen welkom toe in ons midden. Vurig wenschen wij hun toe, dat God terwille van het offer, zoo heldhaftig gebracht, toen zij het lieve vaderland en hunne dierbare betrekkingen verlieten, den verdienstelijken arbeid, dien zij gaan beginnen, ruimschoots zal zegenen, opdat Curaçao, ook door hun woord en voorbeeld voorgelicht, zijne hoogere belangen meer en meer begrijpe en moge vooruitgaan in christelijke ontwikkeling en beschaving.

Ook de Zeer Eerw. Mère Vicaire van Roosendaal en de Zeer Eerw. Soeur Supérieure van Paramaribo brengen wij onzen besten groet. Moge hun kortstondig verblijf met ons alleszins gelukkig wezen en in staat zijn om, wanneer zij van Curaçao vertrekken, bij haar de beste indrukken en de aangenaamste herinneringen van ons goed eiland achter te laten.

Eenige dagen geleden vergaderden, op initiatief van onzen onvermoeiden en bekwamen archivaris, den Weled. Heer J. H. J. Hamelberg, de volgende Heeren: de Hooged. Gestrenge Heer C. A. H. Barge, Gouverneur der kolonie, de Weled. Gestrenge Heer Sol C. Henriquez, Procureur-Generaal bij het Hof van Justitie te Curaçao, de Weled. Zeergeleerde Heeren Dr. G. A. L. Ferguson, Dr. D. R. Capriles en Mr. John Gorsira, de Weled. Heeren, J. H. Schotborgh, E. D. E. van den Bossche, F. J. Olivier, E. S. L. Maduro, J. H. W. Gravenhorst, M. J. Selhorst en bovengenoemde Heer J. H. J. Hamelberg met het doel om eene vereeniging te stichten tot navorsching en openbaarmaking der geschiedenis van de Antillen in het algemeen en van de Hollandsche Antillen in het bijzonder.

De Heeren, die samenkwamen, kozen uit hun midden eene commissie, bestaande uit de Weled. Heeren J. H. W. Gravenhorst, J. H. J. Hamelberg en John Gorsira, die een reglement van bestuur zal ontwerpen voor het op te richten genootschap.

Met hart en ziel juichen wij het plan van den Heer Hamelberg toe; een geschiedkundig genootschap tot bereiking van het bovenvermelde doel kan in den vreemde niet anders dan het aanzien onzer dierbare kolonie verhoogen, ongerekend nog de voordeelen, die een volk trekt uit de kennis zijner eigen geschiedenis.

Wij hopen daarom, dat allen, die op welke wijze ook kunnen medewerken om het voorgestelde doel te bereiken, hun steun niet zullen onthouden aan den Heer Hamelberg en aan de vereeniging, door zijne ijvervolle bemoeiingen in het leven geroepen.

NEDERLAND.

—Hare Majesteit de koningin-regentes heeft den Chineeschen gezant Li Hoeng Tsjang den 6en Juli in audiëntie op Soestdijk ontvangen en hem een diner aangeboden.

Hare Majesteit heeft den kapitein ter zee Zegers Veecken, adjudant van H. M. de koningin, aangewezen om bij den gezant gedurende diens verblijf in Nederland dienst te verrichten.

Hr. M. minister-resident te Peking, de heer Knobel, vertrok 27 Juni uit de residentie, ten einde den Chineeschen gezant Li Hoeng Tsjang tot Keulen te gemoet te reizen en naar 's Gravenhage te begeleiden, waar de Oostersche gast den volgenden ochtend per staatsspoor om 10 u. 40 m. met gevolg aankwam en door verschillende autoriteiten aan het station werd verwelkomd.

Kort na aankomst is de hooge Chineesche staatsambtenaar zijn opwachting gaan maken aan den minister van Buitenl. Zaken, jhr. Röell, te diens huize aan de Heerengracht, waar de minister den Chineeschen staatsman des avonds het eere-diner aanbood, waaraan de commissie van ontvangst en verschillende personen uit de hof- en regeeringskringen deelnamen.

Den 28sten Juni bracht Li Hoeng Tsjang een gedeelte van den avond in het Kurhaus te Scheveningen door, waar de minister van Buitenl. Zaken hem een groot banket aanbood in de versierde table d'hôte-zaal, en waar daarna een gala-concert en groot vuurwerk werd gegeven.

Dinsdag 7 Juli was bepaald voor een bezoek aan Amsterdam.

Ten stadhuize had de plechtige officieele ontvangst plaats. Op het programma van dien dag waren opgenomen: een boottochtje, een rijtoer door de stad en een bezoek aan het Rijksmuseum.

In het Amstel-hôtel werd den gezant een déjeuner aangeboden, terwijl de hooge bezoekers 's middags bij den burgemeester dineerden.

—De nieuwbenoemde Civiel en Militair Gouverneur van Atjeh en onderhoorigheden, generaal-majoor J. J. K. De Moulin genoot zijne opleiding aan de Kon. Mil. Academie, en werd op zijn 20e jaar, den 10en Juli 1865, benoemd tot 2e-luit. der artillerie bij het leger in Oost-Indië, waar hij bij de vesting-artillerie werd geplaatst. Als 1e-luit., tot welken rang hij 24 Oct. 1869 werd bevorderd, was hij langen tijd werkzaam aan de pyrotechnische werkplaats te Soerabaya. Bij zijn benoeming tot kapitein, den 10en Maart 1876, werd hem het bevel opgedragen van de 24e comp. vesting-artillerie op Atjeh. Hij nam hier aan onderscheidene krijgsverrichtingen deel en vertrok in 1879 wegens ziekte met twee jaar verlof naar Nederland.

In Indië teruggekeerd, werd hij geplaatst bij den generalen staf en bij dezen dienst den 19n Oct. 1887 bevorderd tot majoor en 22 Maart 1892 tot luitenant-kononel. In laatstgenoemden rang was hij eerst geplaatst aan het hoofdbureau van den generalen staf aan het departement van oorlog te Batavia. In dien rang en als chef van den staf heeft hij twee jaren geleden, onder de bevelen van den generaal-majoor J. A. Vetter, deelgenomen aan de krijgsbedrijven op Lombok en verwierf daar het ridderkruis der Mil. Willemsorde 4e kl., welk eereteeken hem bij kon. besluit van 9 April 1895 No. 32 is toegekend.

Te Batavia teruggekeerd en tot kolonel bevorderd, den 2den Sept. 1894, werd hij tevens benoemd tot chef van den generalen staf, welke betrekking hij bleef bekleeden na zijne benoeming tot generaal-majoor, den 9den Maart 1895. Vier maanden geleden vertrok hij met generaal Vetter naar Atjeh, tegelijk met den luit.-kol. der inf. J. B. van Heutsz en den majoor van den generalen staf J. F. Breijer.

Generaal De Moulin is thans 51 jaren oud.

BUITENLAND.

Rome.—Z. H. de Paus heeft weer een encycliek „Satis Cognitum" over de eenheid der Kerk uitgevaardigd; Hij wil de Engelsche Kerk met de Katholieke verbinden. Het document bevat aanhalingen uit de H. Schrift en de Kerkvaders om aan te toonen, dat eenheid den grondslag vormt van de kerkelijke organisatie.

De Kerk omvat niet een aantal verschillende gemeenten, Zij is één, en Christus heeft Haar de Zijne genoemd, ten einde Zijne leer niet over te leveren aan de uiteenloopende verklaringen der menschen. Het is laster als men van de Kerk zegt, dat Zij Zich ten onrechte beweegt op burgerlijk gebied of dat Zij het recht der souvereinen aantast; want de Kerk staat wegens Haar doel, boven elke andere gemeenschap der menschen, en daar de volkomenheid van gemeenschap onbereikbaar is, wanneer zij niet geleid wordt door eene hoogere macht, heeft Christus de eenheid van het kerkelijke gezag voorgeschreven en het in handen gelegd van den H. Petrus en diens opvolgers. Hij heeft hun het opperste gezag toegekend, de gave der onfeilbaarheid geschonken.

De Encycliek richt ten slotte een oproeping tot allen, die in Jesus Christus Gods Zoon erkennen, om de Kerk, zooals Hij die heeft ingesteld, te aanvaarden.—De *Times* bespreekt deze Encycliek en zegt, dat Z. H. duidelijk en imperatief uiteenzet op welke basis die hereeniging zou kunnen plaats vinden en het Engelsche blad vereenigt zich met het oordeel van Kardinaal Vaughan, zeggende: "alleen zij, die gaarne overtuigd willen worden, worden door de Pauselijke woorden overtuigd." Ook is de *Times* van meening, dat er geen quæstie is van het doen van eenige concessie aan de leerstellingen van de Engelsche, Schotsche en Non-confirmisten-kerk, want dit zou zijn een zondigen tegen het geheele wereldplan, tegen de geheele historie der Roomsch-Katholieke Kerk. Stipte gehoorzaamheid aan de Moederkerk; erkenning van den onbeperkt heerschenden Stedehouder van Christus is de eisch van den Paus. De taal van Leo XIII is hoffelijk en zachtzinnig, zegt de *Times*.

DE NIEUWE KARDINALEN.—*Mgr. Domenico Jacobini* wordt den 4 Sept. a. s. 59 jaren oud. Hij is professor in het Grieksch geweest aan het Romeinsche seminarie, beambte bij de archieven der Propaganda, vervolgens substituut bij de secretarie der breven en bij de buitengewone kerkelijke zaken. Achtereenvolgens was hij nog vice-bibliothecaris der H. Roomsche Kerk, secretaris der Propaganda en nuntius te Lissabon. Mgr. Jacobini heeft zich altijd als een bijzonder vriend van den werkman onderscheiden.

Mgr. Agliardi, een Noord-Italiaan (hij is uit Bergamo), was eerst professor in de moraal-theologie en beambte aan het ministerie voor Katholieke koloniën. Later werd hij aan de Propaganda chef voor Oostersche zaken; de Paus zond hem in 1884 naar Portugeesch Indië, om de hierarchie-kwestie ter plaatse te behandelen. Vervolgens werd hij benoemd tot secretaris der Congregatie voor kerkelijke zaken, tot nuntius te Munchen, later te Weenen. Zijne laatste diplomatieke zending was de vertegenwoordiging van den Paus op de jongste kroningsfeesten des Czaren.

Mgr. Ferrata is 49 jaren oud en studeerde aan de Jesuïeten te Orvieto en aan de Sapienza te Rome, waar Mgr. Pecci, 's Pausen broeder, een zijner leeraren was. De studiën van den jongen kanunnik waren schitterend, zoodat Pius IX, door hem bij de Congregatie voor buitengewone kerkelijke zaken aan te stellen, hem in de Pauselijke diplomatie inwijdde. Hij werd naar Zwitserland gezonden tot herstel van den godsdienstvrede, was daarna nuntius te Brussel en laatstelijk te Parijs.

Mgr. Cretoni studeerde aan het Pius-seminarie te Rome en was eerst bij de Propaganda werkzaam als beambte, later als secretaris voor de zaken van Oosterschen ritus. In 1889 benoemde Leo XIII hem tot assessor van het H. Officie, waarvan de Paus zelf president is, zoodat hij in dagelijkschen omgang met Z. H. was; in 1893 werd hij nuntius te Madrid.

Mgr. Cretoni zal voorloopig te Madrid blijven evenals Mgr. Jacobini te Lissabon, terwijl voor de Parijsche en Weener nunciaturen reeds dadelijk nieuwe titularissen worden aangesteld.

Italie.—De Kamer behandelde de begrooting van Buitenlandsche Zaken, bij welke gelegenheid de heer Lucifero verklaarde, dat Engeland en Italië in de Middellandsche zee dezelfde belangen hebben. Frankrijk's staatkunde daarentegen is met Italië's belangen in strijd. Op dit aanbeeld voorthamerend, noemde de afgevaardigde Nasi Frankrijk's vestiging in Biserta (het oude Carthago) zelfs een voortdurend gevaar voor Italië. Frankrijk's protectoraat over Tunis had geen rechtsgeldige kracht, en Italië moest zijne rechten niet prijsgeven. Het moest een Europeesch Congres bijeenroepen, om de quæstie van Tunis, waarbij alle Mogendheden belang hebben, uit te maken en zich zekerheid verschaffen omtrent de geruchten van Frankrijk's plannen op het eiland Djerba. Men mocht niet vergeten hoe Italië door Frankrijk in Abyssinië was te-

gengewerkt. Van bitterheid tot bitterheid verder gaande beweerde alsnu de afgevaardigde Imbriani, dat het op aanstoken van Duitschland (sic!) was geweest, dat Frankrijk zich in Tunesië had genesteld, — en hierbij schijnt het voorloopig in deze zitting te zijn gebleven.

Generaal Baratieri is te Massowah scheep gegaan. Hij wist nog niet of hij voortaan in Trente zou blijven of dat hij zijn ambt van afgevaardigde te Rome zou vervullen. Den 8en Juli werd hij te Triest verwacht.

Frankrijk.—Uit Parijs waren velen honderden pelgrims gekomen om de groote kerkelijke plechtigheid ter viering van het 14e eeuwfeest van den doop van koning Clovis bij te wonen, welke onder leiding van niemand minder dan de kardinaal-aartsbisschoppen van Parijs en van Reims, Richard en Langénieux, zou worden gehouden. De abbé Garnier, de bekende vereerder van Jeanne d'Arc, zou de pelgrims van het station naar de kathedraal voeren. Na aankomst van den trein stelde zich de stoet met haar banieren op en zette zich in beweging. Spoedig echter trad een commissaris van politie in den weg en deelde den manifestanten mede dat de kerkelijke betoogingen bij gemeenteraadsverordening verboden waren. Toen het volk zich daaraan niet stoorde, traden de agenten van politie op en namen enkele personen gevangen, terwijl ook vele banieren met geweld werden afgenomen. Groote verontwaardiging heerschte in heel de stad.

Op gelijke wijze handelde de overheid te Tulle, waar tien gendarmes te paard en een compagnie infanterie de kathedraal afzetten, om het uittrekken der processie te beletten, terwijl nog twee compagnieën in de stad gereed stonden. Toen de gendarmes de priesters met het beeld van St. Jan tegenhielden, trad de bisschop, in vol ornaat, met mijter en staf, vooruit en constateerde, dat hij alleen voor geweld week. Daarop keerde hij terug in de kerk, waar hij een protest uitsprak onder de toejuichingen des volks.

—De plechtigheid der overhandiging van de kardinaalscalot aan Kardinaal Ferrata heeft Woensdag in het gebouw der nunciatuur te Parijs plaats gehad. In den namiddag begaf de Kardinaal pro-nuntius zich naar het ministerie van Buitenl. Zaken, waar hij den pauselijken ablegaat Mgr. Celli, markies Mattei en abbé Semper aan minister Hanoteaux voorstelde.

Wanneer Felix Faure de barret zal uitreiken, is nog niet bepaald.

Duitschland.— Li Hoeng Tsjang heeft te Hamburg een verkoudheid opgedaan. Het plan om naar Friedrichsruhe te gaan en een bezoek te brengen aan Bismarck is echter toch doorgegaan, maar hij heeft nu de havenwerken van Hamburg niet kunnen bezichtigen.

Omtrent het onderhoud tusschen Li Hoeng Tsjang en prins Bismarck weten de Duitsche bladen zoo veel te vertellen, dat men bijna moet twijfelen, of er ook wat fantaisie door loopt. Li boog en Bismarck boog (tot zoover zal het wel waar zijn) en toen zei Bismarck dat het hem veel genoegen deed den grooten Chineeschen staatsman persoonlijk te leeren kennen, waarop Li zich haastte te zeggen, dat Bismarck veel grooter was, daar zijn invloed zich niet enkel over het eigen land maar ver daarbuiten over andere werelddeelen had uitgebreid. Toen de onmisbare Detring dit complimentje vertaald had, begon Bismarck hartelijk te lachen, zeggende: "nu wij hebben beiden langen tijd onzen meester gediend."—"Ja, en wat doet gij *nu*?" vroeg Li.— Bismarck keek naar het Sachsenwald, bleef eenige oogenblikken in gedachten en zei toen: „niets, heelemaal niets, ten einde mij niet te ergeren; ik vind mijn vermaak nu maar in dat bosch daar!"

—De Pruisische minister van Koophandel, vrijheer Von Berlepsch, heeft zijn ontslag gevraagd, dat waarschijnlijk verleend wordt. Nadat in den Rijksdag en in den Landdag en ook in den boezem der Regeering een sterke reactie tegen de politiek tot bescherming der arbeiders was ingetreden, stond Berlepsch als vertegenwoordiger dezer politiek sedert lang bijna geisoleerd. Zijn voornemen om af te treden werd reeds meermalen aangekondigd.

De kroonprins van Beieren is te Kiel door keizer Wilhelm aan boord van de „Hohenzollern" ontvangen. Hij bleef een half uur bij den keizer en keerde toen onmiddellijk naar Munchen terug. De goede verstandhouding tusschen den keizer en prins Ludwig — zoo die al een oogenblik door 's prinsen toespraak was verstoord — is daarmede hersteld. Maar de verzoening verandert niets aan de zoo duidelijk gebleken gevoelens van velen in Beieren, waar men gedenkpenningen heeft laten slaan met de woorden van den prins: geen vazallen, maar bondgenooten: als opschrift.

— Prins Max van Saksen, wiens intrede in den gestelijken stand zooveel opzien heeft gebaard, heeft blijkens de *Dresdener Nachrichten* zijn eerste plechtige H. Mis in de kapel van het Josefinagesticht te Dresden opgedragen heden den 1 Augustus.

Oostenrijk. — De feestelijkheden in Tyrol ter eere van het Goddelijk Hart zijn besloten met een grootsche processie in de hoofdstad Innsbrück, waarheen ook duizenden landlieden uit den omtrek waren toegestroomd. Ten slotte werd voor den burcht van vorst-bisschop Simon van Brixen de Pauselijke zegen aan het volk gegeven, met aartshertog Ferdinand Karel aan het hoofd, die op het balkon geknield lag.

De Keizer heeft den Pro-Nuntius Agliardi de kardinaalsbaret verleend. Bij de plechtigheid waren tegenwoordig de ministers en eenige hooge geestelijken. Na afloop ontving de keizer Z. E. Kardinaal Agliardi in audientie.

— De Parijsche correspondent van het Handelsblad, die als afgevaardigde van het *Syndicat de la Presse étrangère* te Parijs het perscongres te Budapest bijwoonde, meldde dat de leden van het Congres een receptie bijwoonden in het paleis van den voorzitter van den Hongaarschen ministerraad, baron Banffy. Bij het verlaten van het paleis ontstond een ongeluk met den kabelspoorweg, die den top van de hoogte te Buda met de benedenstad verbindt. Enkele journalisten werden gewond, waaronder een ernstig. Van de Nederlandsche journalisten werd er geen gekwetst.

Blijkens een *Reuter*-telegram waren er 24 journalisten in het spoorwegrijtuig; van de gewonden zijn ernstig gekwetst de heeren Paul Vivien en Yves Constantin, beiden uit Parijs.

Omtrent het Congres-zelf wordt gemeld: Nadat een amendement van den heer H. Louis Israels, om ook de *syndicats de la Presse étrangère* in de verschillende landen als journalistenvereenigingen te erkennen, met algemeene stemmen was aangenomen, en alle artikelen van het statuut waren goedgekeurd, proclameerde de heer Charles Boissevain, als voorzitter der vergadering van het Perscongres, dat de Algemeene Bond der Pers definitief tot stand was gekomen en deed hij overgaan tot de verkiezing van de eerste Commissie van Beheer, waarin alle Europeesche landen vertegenwoordigd waren, behalve Engeland, dat zich voorbehield om in den loop van dit jaar toe te treden tot den Bond.

IMPRENTA DE LA LIBRERIA. A. BETHENCOURT É HIJOS, CURAÇAO.